

KLASA: UP/I-344-03/16-11/81
URBROJ: 376-10-18-21
Zagreb, 24. svibnja 2018.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 17. stavka 3. i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17) i članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine Rasinja i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, pokrenutom na zahtjev Općine Rasinja, zastupane po Katji Jajaš, odvjetnici iz Rijeke, Trg 128. brigade Hrvatske vojske 4, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, 24. svibnja 2018. donijela je

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9 (dalje: HT), infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja ovog rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Općine Rasinja prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Koprivnica dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta broj 4/17 (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja.
- II. Utvrđuje se da je HT infrastrukturni operator i ima pravo puta na nerazvrstanim cestama na području Općine Rasinja navedenim u Uvjerenju Županijske uprave za upravljanje županijskim i lokalnim cestama Koprivničko-križevačke županije, klasa: 340-09/18-01/169, urbroj: 2141-06-376-06-169/2018 od 12. veljače 2018., koji su sastavni dio ovog rješenja, koje ceste se nalaze u vlasništvu Općine Rasinja, a na kojim cestama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu i koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI.
- III. Količinu i vrstu EKI iz točke I. i II. ovog rješenja čine trase kabelaške kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu.
- IV. Utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz točke I. i II. ovog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Koprivnica ili podredno Područnom uredu za katastar Koprivnica, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17).

- V. Utvrđuje se da Općina Rasinja ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta za nekretnine iz točke I. ovog rješenja od 29. veljače 2016. nadalje, odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I. u korist Općine Rasinja ukoliko je ista nastupila nakon 29. veljače 2016., prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Koprivnica dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, a za nekretnine iz točke II. ovog rješenja od 12. veljače 2018.
- VI. Obvezuje se HT u roku od 8 dana od primitka ovog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz točaka I., II., III. i IV ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Općini Rasinja.
- VII. Obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog rješenja platiti Općini Rasinja naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu, drugu i treću godinu. Svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta se plaća u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena.
- VIII. Obvezuje se Općina Rasinja omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz ovog rješenja.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 29. veljače 2016. zahtjev Općine Rasinja (dalje: Općina) za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine te utvrđivanje visine naknade za pravo puta, sukladno članku 28. stavku 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama.

HAKOM je 1. ožujka 2016. rješenjem klasa: UP/I-344-03/16-11/81, urbroj: 376-10/DČ-16-2 obavijestio HT o podnesenom zahtjevu i naložio da se pisanom izjavom očituje da li posjeduje izgrađenu EKI na administrativnom području Općine te da li je za istu infrastrukturni operator. Ukoliko je infrastrukturni operator, HT-u je naloženo dostaviti HAKOM-u i Općini kompletni geodetski elaborat za katastar vodova, za cjelokupnu EKI, za trase kabela, za trase kabela u zemlji bez kabela, za trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Općine, popunjenu Tablicu 1 s popisom svih katastarskih čestica na cijelom administrativnom području Općine na kojima ima postavljenu EKI s podacima o vlasnicima ili upraviteljima predmetnih katastarskih čestica te količinama postavljene elektroničke komunikacijske infrastrukture na istima. Nadalje, HT-u je naloženo dostaviti izvratke iz zemljišnih knjiga za katastarske čestice na kojima je izgrađena EKI, uporabnu dozvolu (ako ju posjeduje) ili ovjerenu izjavu ovlaštenog predstavnika da se koristi predmetnom EKI bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena predmetna infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezine uporabe, te dokaz da je izgradio predmetnu infrastrukturu (samo ako ne posjeduje uporabnu dozvolu).

Dana 8. ožujka 2016. HT je dostavio očitovanje u kojem navodi kako je infrastrukturni operator za izgrađenu EKI na cijelom administrativnom području Općine.

Na zaključak HAKOM-a UP/I-344-03/16-11/81, urbroj: 376-10/AK-16-9 od 22. prosinca 2016., HT je 30. siječnja 2016. dostavio sljedeću dokumentaciju:

- geodetski elaborat katastra vodova za cjelokupnu EKI za trase kabela za kanalizaciju, trase kabela u zemlji bez kabela za kanalizaciju i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Općine i potvrdu da je isti predan u nadležni ured - Elaborat za pravo puta broj 4/17;
- izjavu br. 151/2016 o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnicima nekretnina od 9. siječnja 2017.;
- izvadak iz poslovnih knjiga od 16. siječnja 2017. da se predmetne infrastruktura nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala HT-a;
- tablicu 1 - obrazac u elektroničkom obliku s popisom katastarskih čestica Općine te s količinama postavljene EKI na istima.

U nastavku postupka, Općina je 17. ožujka 2017. dostavila popunjenu Tablicu 1, Odluku o nerazvrstanim cestama na području Općine Rasinja od 20. kolovoza 2014. i tablicu s popisom nerazvrstanih cesta.

HT u očitovanju od 17. ožujka 2017. prigovara da Općina može zahtijevati naknadu samo za one nekretnine za koje se može aktivno legitimirati kao vlasnik na temelju ovjerenih izvadaka iz zemljišnih knjiga, dok za druge čestice predlaže odbiti zahtjev Općine ili podredno odrediti prekid postupka.

Rješenje HAKOM-a klasa: UP/I-344-03/16-11/81, urbroj: 376-10-17-13 od 28. ožujka 2017. poništeno je presudom Visokog upravnog suda Republike Hrvatske posl. br.: UsII-82/17-7 od 31. kolovoza 2017.

U ponovljenom postupku Općina je 26. ožujka 2018. dostavila Uvjerenje Županijske uprave za upravljanje županijskim i lokalnim cestama Koprivničko-Križevačke županije klasa: 340-09/18-01/169, urbroj: 2141-06-376-06-169/2018 od 12. veljače 2018., kojim se potvrđuju nekretnine koje u naravi predstavljaju nerazvrstane ceste Općine Rasinja.

HT u očitovanju od 11. travnja 2018. ističe da na nerazvrstanoj cesti nije moguće zasnovati nikakvo drugo pravo osim prava služnosti i prava građenja. Također je nužno potrebno utvrditi da je riječ upravo o nerazvrstanoj cesti. Smatra da zahtjev Općine nije uredan.

HAKOM je temeljem prikupljenih podataka i javno dostupnih evidencija, utvrdio kako slijedi.

Općina traži provođenje postupka iz članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama u odnosu na nekretnine koje su u njezinom vlasništvu. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno utvrditi je li HT na administrativnom području Općine infrastrukturni operator, količinu i vrstu EKI koju ima na predmetnom području, visinu naknade za pravo puta koju je obvezan plaćati Općini kao vlasniku nekretnina na kojima se nalazi EKI te datum od kojeg teče obveza plaćanja naknade za pravo puta.

HT je infrastrukturni operator na području Općine

Temeljem članka 28. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio EKI na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta:

-da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika,

– da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja.

Da je HT infrastrukturni operator na administrativnom području Općine proizlazi iz izjave HT-a broj 151/2016 od 9. siječnja 2017. o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s vlasnikom nekretnina na administrativnom području Općine, kao i izvoda iz poslovnih knjiga od 16. siječnja 2017. da se predmetna EKI nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala. Navedene dokumente Općina nije osporila. Dakle, nesporno je utvrđeno da HT ima pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi njegova EKI, jer navedeno pravo proizlazi iz članka 28. stavka 1. ZEK-a.

Nadalje, člancima 27. – 29. ZEK-a regulirana su prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Dakle, pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi EKI HT-a nesporno postoji u korist HT-a, iz čega proizlazi da i naknada za pravo puta nesporno pripada vlasnicima nekretnina.

Općina je pokretanjem postupka pred HAKOM-om jasno izrazila volju da joj se rješenjem odredi naknada za pravo puta na nekretninama u njezinu vlasništvu.

Količina i vrsta EKI HT-a

Količina, vrsta i prostorni položaj EKI HT-a na administrativnom području Općine pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine nije sporna među strankama te ista proizlazi iz Elaborata za pravo puta broj 4/17 koji dokument je u dijelu koji se odnosi na podatke o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi, nesporan među strankama. U navedenom dokumentu, za cjelokupnu EKI (za trase kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI-a na cijelom administrativnom području Općine, pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine, kao i vrsta i količina EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici.

Vlasništvo Općine na katastarskim česticama na kojima se nalazi EKI HT-a

Obveza je infrastrukturnog operatora za kojeg se pretpostavlja da ima EKI koju je ranije izgradio i koju koristi u smislu članka 28. ZEK-a, najprije dostaviti podatke o istoj, a podatke o vlasništvu nekretnina na kojima se nalazi EKI, moguće je utvrđivati tek nakon što su poznati točni podatci o

vrsti i količini EKI i njenom prostornom položaju na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, sukladno članku 5. stavku 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN 152/11, 151/14, 95/17, dalje: Pravilnik). Naime, bez dostave podataka od strane infrastrukturnog operatora o izgrađenoj EKI na određenom području, s detaljnim podacima o vrsti, količini i prostornom položaju EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, Općini je nemoguće ostvarivati pravo na naknadu za pravo puta u ovom postupku, obzirom da ne postoji javno dostupna evidencija o EKI, niti je ista dostupna na drugi način.

Stoga je u ovom postupku bilo potrebno najprije utvrditi podatke o vrsti, količini i prostornom položaju EKI HT-a, a tek potom vlasništvo podnositelja zahtjeva na nekretninama na kojima se nalazi navedena infrastruktura. Podatci o vlasništvu nekretnina Općine javno su dostupni uvidom u evidenciju o nekretninama i vlasništvu koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Koprivnica na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave - na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, <https://oss.uredjenazemlja.hr.>, uzimajući u obzir podatke o EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, kako je navedeno u Elaboratu.

Nadalje, imajući u vidu činjenicu da su u razdoblju od pokretanja postupka pred HAKOM-om (od kojeg trenutka teče pravo na naknadu za pravo puta vlasniku nekretnine) do dana donošenja rješenja, moguće promjene zemljišno knjižnog stanja (podataka o nekretnini i o vlasništvu), HAKOM je smatrao opravdanim podatke o nekretnini i vlasništvu vezati uz javno dostupnu evidenciju Zemljišnoknjižnog odjela Koprivnica na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave, na dan donošenja ovog rješenja, ne navodeći u izreci zasebno podatke o katastarskim česticama. Time se izbjegava mogućnost pogrešaka, a izrada konačnog obračuna prepušta se infrastrukturnom operatoru temeljem točno određenih i nespornih parametara o vrsti, količini i prostornom položaju njegove EKI koji se povezuju s točno određenim i nespornim podacima o vlasništvu Općine na predmetnim nekretninama, prema javnoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Koprivnica. Stoga je HAKOM odredio da se pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta uzima vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu i zemljišnoknjižnom stanju vlasništva nekretnina u korist Općine na dan donošenja ovog rješenja (točka I. rješenja).

Pravo na naknadu za pravo puta Općina ima u onim suvlasničkim udjelima koji su navedeni u evidenciji zemljišne knjige Zemljišnoknjižnog odjela Koprivnica, a ako udjeli nisu određeni uzima se da su jednaki, temeljem članka 36. stavka 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14).

U odnosu na nerazvrstane ceste, Općina je dostavila Uvjerenje Županijske uprave za upravljanje županijskim i lokalnim cestama Koprivničko-Križevačke županije klasa: 340-09/18-01/169, urbroj: 2141-06-376-06-169/2018 od 12. veljače 2018., kojim se potvrđuju nekretnine koje u naravi predstavljaju nerazvrstane ceste Općine Rasinja. Navedeni dokument HT nije osporio već je samo paušalno naveo kako je za utvrđivanje nositelja prava vlasništva na nerazvrstanoj cesti nužno potrebno utvrditi da je riječ upravo o toj vrsti nekretnine. Iz Uvjerenja su vidljive katastarske čestice koje predstavljaju nerazvrstane ceste, a koje su *ex lege* u vlasništvu Općine, bez obzira na trenutne zemljišnoknjižne upise, temeljem čega je HAKOM nedvojbeno utvrdio nekretnine na kojima se nalaze nerazvrstane ceste na području Općine.

Nerazvrstane ceste su *ex lege* postale vlasništvo Općine imajući na umu članke 131., 132. i 133. Zakona o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, dalje: ZC) prema kojima se upisi prava vlasništva provode po službenoj dužnosti. Stoga je HAKOM u ovom postupku priznao Općini vlasništvo na nerazvrstanim cestama i pravo na naknadu za pravo puta, pozivajući se na stav Visokog upravnog suda Republike Hrvatske iznesen u presudi UsII-8/17-5.

Pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta uzima se u obzir vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu, koja se nalazi na katastarskim česticama koje predstavljaju nerazvrstane ceste na području Općine. Obzirom da Općina nije dostavila ispravu iz koje bi bilo vidljivo da su navedene katastarske čestice uistinu bile nerazvrstane ceste i u vrijeme pokretanja postupka pred HAKOM-om, od kojeg datuma teče naknada za pravo puta, HAKOM je uzeo datum izdavanja predmetnog uvjerenja kao datum od kojeg Općina ima pravo na naknadu za pravo puta na navedenim nekretninama.

Tvrdnju HT-a kako na cestovnom zemljištu nije moguće zasnovati nikakvo drugo pravo osim prava služnosti i prava građenja, HAKOM nije prihvatio jer isto ne proizlazi iz čl. 27.-29. ZEK-a. Člankom 3. stavkom 3. ZC propisano je da se na javnoj cesti može osnovati pravo služnosti i pravo građenja radi izgradnje građevina elektroničkih komunikacija i povezane opreme, međutim navedenu odredbu nije moguće tumačiti na način da ista derogira članke 27. – 29. ZEK-a koji reguliraju prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Drugim riječima, i pravo puta i naknada za pravo puta osnovani su ZEK-om i proizlaze iz članaka 27.-29. ZEK-a i nisu suprotstavljeni odredbama ZC.

Datum od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta

Zahtjev Općine podnesen je 29. veljače 2016. te je HAKOM u ovom postupku zaključio da je zahtjev uredan i u skladu sa člankom 28. stavkom 6. ZEK-a i člankom 5. stavkom 1. i 2. Pravilnika.

Temeljem članka 5. stavka 4. Pravilnika te uz primjenu članka 9. stavka 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta (NN 95/17), propisano je da će HAKOM za razdoblje od zaprimanja zahtjeva, rješenjem utvrditi infrastrukturnog operatora, količinu i vrstu elektroničke komunikacijske infrastrukture koja je izgrađena na nekretninama iz stavka 1. te visinu godišnje naknade za pravo puta. Stoga je kao datum od kojeg teče obveza infrastrukturnog operatora plaćati naknadu za pravo puta, određen 29. veljače 2016., osim za nekretnine za koje iz službene evidencije koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Koprivnica proizlazi da je Općina na njima uknjižila pravo vlasništva nakon navedenog datuma, a do dana donošenja ovog rješenja. U tom slučaju, naknada za pravo puta teče od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na predmetnoj nekretnini u korist Općine, a koji podatci su javno dostupni uvidom u povijesne zemljišnoknjižne izvratke. Izuzetak su i nekretnine koje predstavljaju nerazvrstane ceste, za koje naknada teče od 12. veljače 2018.

Visina naknade za pravo puta

Visina naknade za pravo puta je utvrđena imajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici prema podacima koje je HT dostavio u Elaboratu te vrsti i

površini zemljišta koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje EKI, a prema službenoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Koprivnica ili podredno Područnog ureda za katastar Koprivnica, primjenjujući iznose naknada prema vrsti nekretnine i način obračuna, kako je navedeno u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika.

Godišnja naknada prema vrsti nekretnine definirana je člankom 7. stavkom 1. Pravilnika, sukladno kategorizaciji nekretnina iz članka 6. stavka 2. Pravilnika, a prema vrsti zemljišta. Ukupni iznos naknade za prvu, drugu i treću godinu se plaća u roku određenom točkom VII. rješenja. Sukladno točki VI. ovog rješenja HT mora dostaviti detaljan obračun sa podacima koji su primijenjeni, a prilikom obračuna potrebno je koristiti Tablicu 1, Dodatak 2 Pravilnika, a koja je između stranaka razmijenjena u ovom postupku.

Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 28. stavka 6. ZEK-a i članka 96. ZUP-a, riješio kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

RAVNATELJ

mr. sc. Mario Weber

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb, osobnom dostavom
2. Općina Rasinja, po punomoćniku Odvjetničkom uredu Katja Jajaš, Trg 128. brigade Hrvatske vojske 4, 51000 Rijeka - poštom s povratnicom
3. U spis